



Broj: X- KŽ-05/03
Sarajevo, 11.12.2008. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, sastavljenom od sudija Vučinić Hilme kao predsjednika vijeća, te Popovac Nedžada i Robert Carolan kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Idrizović Sedina u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Dizdarević Aziza i dr. zbog krivičnih djela krijumčarenje osoba iz čl. 189. st. 1. u vezi sa članom 29., krijumčarenje osoba u pomaganju iz člana 189. st. 1. u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZBiH) i krivičnog djela iznude iz člana 295. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZFBiH), odlučujući po žalbama Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženog Dizdarević Aziza i njegovog branioca advokata Fahrije Karkina, optuženog Mevludina Tursunovića i njegovog branioca advokata Emira Suljagića, branioca optuženog Begajeta Hasića advokata Hamde Kulenovića i branioca optuženog Dragutina Jovičića, advokata Rašević Milorada izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj: X-K-05/03 od 04.02.2008. godine, na sjednici vijeća održanoj u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine Drew Engela, optuženog Dizdarević Aziza i njegovog branioca, advokata Fahrije Karkina, optuženog Mevludina Tursunovića i njegovog branioca advokata Emira Suljagića, optuženog Begajeta Hasića i njegovog branioca advokata Hamde Kulenovića i optuženog Dragutina Jovičića i njegovog branioca advokata Rašević Milorada dana 11.12.2008. godine donio je

P R E S U D U

Odbijaju se, kao neosnovane, žalbe Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženog Dizdarević Aziza i njegovog branioca advokata Fahrije Karkina, optuženog Mevludina Tursunovića i njegovog branioca advokata Emira Suljagića, branioca optuženog Begajeta Hasića advokata Hamde Kulenovića, i branioca optuženog Dragutina Jovičića advokata Rašević Milorada i potvrđuje se presuda Suda Bosne i Hercegovine broj X-K-05/03 od 04.02.2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj X-K-05/03 od 04.02.2008. godine, optuženi Dizdarević Aziz i Tursunović Mevludin oglašeni su krivim za krivično djelo krijumčarenje osoba iz člana 189. st. 1. u vezi sa članom 29. KZ BiH, čije su radnje izvršenja opisane u

izreci te presude, pa ih je sud, primjenom članova 39., 42. i 48. KZ BiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od po 3 (tri) godine, a na osnovu čl. 41. stav 4. i 46. KZ BiH kao sporednu kaznu, izrekao im je novčanu kaznu u iznosu od po 10.000 KM, koju novčanu kaznu su optuženi dužni platiti u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, uz upozorenje o prinudnom izvršenju te novčane kazne. Također, na osnovu člana 56. KZ BiH, optuženom Azizu Dizdareviću se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru, počev od dana 31.08.2006. godine do 21.02.2007. godine.

Istom presudom, optuženi Begajet Hasić oglašen je krivim za krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH pa ga je sud, primjenom čl. 41., 43. i 49. KZ FBiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci.

Navedenom presudom, optuženi Dragutin Jovičić je za radnje opisane u izreci presude, oglašen krivim za krivično djelo krijumčarenje osoba u pomaganju iz člana 189. st. 1. u vezi sa članom 31. KZ BiH, pa mu je sud za to krivično djelo, primjenom članova 58. i 59. KZ BiH izrekao uslovnu osudu, kojom mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od jedne godine, istovremeno određivši da se ova kazna neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od tri godine od dana pravosnažnosti presude ne učini novo krivično djelo.

Prvostepenom presudom, optuženi Aziz Dizdarević i Mevludin Tursunović su na osnovu člana 110. KZ BiH obavezani da na ime imovinske koristi pribavljene izvršenjem krivičnog djela, isplate iznos od po 10.000,00 KM u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, dok je na osnovu člana 74. KZ BiH odlučeno da se od optuženog Aziza Dizdarevića oduzmu predmeti navedeni u izreci presude, kao predmeti koji su upotrijebljeni učinjenjem krivičnog djela. Na osnovu člana 111. stav 1. KZ BiH, odlučeno je da se od Lejle Ahmetović oduzme imovinska korist u iznosu od 8.290 eura i 260 KM, kao korist pribavljena izvršenjem krivičnihopravnih radnji počinjenih od strane optuženog Begajeta Hasića, a na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH, optuženi su obavezani da naknade troškove krivičnog postupka, čiju će visinu sud utvrditi posebnim rješenjem po pribavljanju potrebnih podataka.

Protiv navedene presude, žalbe su u zakonskom roku izjavili Tužilaštvo BiH, optuženi Dizdarević Aziz i njegov branilac, advokat Fahrrija Karkin, optuženi Mevludin Tursunović i njegov branilac advokat Emir Suljagić, branilac optuženog Begajeta Hasića advokat Hamdo Kulenović i branilac optuženog Dragutina Jovičića, advokat Rašević Milorad.

Tužilaštvo je podnijelo žalbu zbog povrede krivičnog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće ovog Suda uvaži žalbu i preinači prvostepenu presudu u odluci o krivičnopravnim sankcijama tako da optuženim Dizdarević Azizu, Tursunović Mevludinu i Jovičić Dragutinu izrekne strožije kazne, a optuženom Hasić Begajetu izrekne bezuvjetnu kaznu zatvora, te je još predloženo da se od optuženog Jovičić Dragutina i Ahmetović Ahmeta u smislu člana 74. stav 1. KZ BiH, oduzmu njihove kuće i da se oduzme kombi koji je u vlasništvu Ahmetović Ahmeta.

Optuženi Dizdarević Aziz i njegov branilac su podnijeli žalbe zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog

stanja, te zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i oduzimanju imovinske koristi, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće ovog Suda uvaži žalbu, ukine prvostepenu presudu i odredi pretres ili da preinači prvostepenu presudu u odluci o kazni, i optuženom izrekne uvjetnu osudu bez novčane kazne i odluke o oduzimanju imovinske koristi.

Optuženi Mevludin Tursunović i njegov branilac su podnijeli žalbe zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i oduzimanju imovinske koristi, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće ovog Suda uvaži žalbu, ukine prvostepenu presudu i odredi pretres ili da preinači prvostepenu presudu i optuženog oslobodi od optužbe.

Branilac optuženog Hasić Begajeta, svojom žalbom pobija prvostepenu presudu zbog svih žalbenih osnova iz člana 296. ZKP BiH (u žalbi se navode članovi ZKP FBiH, što po ocjeni ovog Vijeća ne čini žalbu ne razumljivom, jer se radi o procesnim odredbama identičnog sadržaja) sa prijedlogom da Apelaciono vijeće ovog Suda uvaži žalbu, ukine prvostepenu presudu i odredi pretres ili da preinači prvostepenu presudu i optuženom izrekne blažu kaznu.

Branilac optuženog Jovičić Dragutina je podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o troškovima krivičnog postupka, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće ovog Suda uvaži žalbu, ukine prvostepenu presudu i odredi pretres.

Tužilac Tužilaštva BiH je Sudu dostavio odgovor na žalbe branilaca svih optuženih u ovom predmetu i žalbe optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina sa prijedlogom da Apelaciono vijeće ovog Suda odbije kao neosnovane navedene žalbe i potvrdi prvostepenu presudu.

Branioци optuženih Dizdarević Aziza, Tursunović Mevludina, Hasić Begajeta i Jovičić Dragutina, te optuženi Dizdarević Aziz i Tursunović Mevludin su podnijeli odgovore na žalbu Tužilaštva, te su predložili da se ista odbije kao neosnovana.

Na javnoj sjednici održanoj u smislu člana 304. ZKP BiH, branioци optuženih su ukratko izložili svoje žalbe, ostajući pri tome kod navoda i prijedloga iz žalbi. Optuženi su se u cjelosti pridružili navodima svojih branilaca. Tužilac je ostao kod navoda i prijedloga iznesenih u svojoj žalbi, ostajući također kod navoda i prijedloga iz žalbe.

Apelaciono vijeće ovog Suda je u smislu člana 306. ZKP BiH ispitalo pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda Tužilaštva, optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina te branilaca optuženih Dizdarević Aziza, Tursunović Mevludina, Hasić Begajeta i Jovičić Dragutina, pa je odlučilo kao u izreci iz slijedećih razloga:

Nakon što je ispitalo žalbene navode optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina i njihovih branilaca, kao i žalbene navode branilaca optuženih Hasić Begajeta i Jovičić Dragutina, kojim se prvostepena presuda pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, ovo Vijeće je ocijenilo da su ti žalbeni navodi neosnovani.

Tako najprije, neosnovani su žalbeni prigovori branioca optuženog Tursunović Mevludina, da je izreka pobijane presude protivrječna njenim razlozima, te da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, čime bi prema toj žalbi, u pobijanoj presudi bila učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH. Po ocjeni ovog Vijeća, nema ničeg protivrječnog između izreke pobijane presude i razloga presude zbog kojih je prvostepeni sud prihvatio da se izvedu kao dokazi, njihovim čitanjem, iskazi svjedoka Mine i Sameda Deliomerović, a na što se žalba neosnovano poziva. Također, prvostepeni sud je u pobijanoj presudi određeno i potpuno naveo razloge iz kojih uzima kao dokazane odlučne činjenice, zbog čega se neosnovanim ukazuju suprotni žalbeni navodi, kojima se samo paušalno prigovara a da se pri tome konkretno ne navodi u odnosu na koje odlučne činjenice su eventualno izostali razlozi u pobijanoj presudi.

Nadalje, ovo Vijeće nalazi da nisu osnovani žalbeni prigovori optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina i njihovih branilaca, da se pobijana presuda zasniva na dokazima na kojima se po odredbama ZKP BiH ne može zasnivati, čime bi bila učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH. Naime, žalbom branioca optuženog Dizdarević Aziza (identično prigovara i optuženi Aziz Dizdarević u svojoj žalbi) se navodi da su snimci zabilježenih razgovora po naredbi sudskih organa Republike Srbije i sačinjeni transkripti na osnovu tih snimaka, pribavljeni suprotno Evropskoj konvenciji o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima (u daljem tekstu Konvencija) i suprotno Ugovoru o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima između BiH i Srbije i Crne Gore (u daljem tekstu Ugovor) jer nisu dostavljeni iz Republike Srbije u BiH putem nadležnih Ministarstava ovih država ili putem Interpola. Obzirom da su pribavljeni suprotno pomenutoj Konvenciji i Ugovoru ti dokazi su, prema ovim žalbenim navodima, u smislu člana 10. stav 2. ZKP BiH nezakoniti i na istim se ne može zasnivati prvostepena presuda. Također, žalbom branioca optuženog Dizdarević Aziza se prigovara da su transkripti o snimljenim razgovorima u smislu člana 10. stav 3. ZKP BiH nezakoniti, te da svi transkripti nisu ovjereni od strane policijskih organa Republike Srbije, dok se žalbom branioca optuženog Tursunović Mevludina prigovara da svjedok (koji je potvrdio da su CD-ovi na kojima su snimljeni razgovori autentični) nije saslušao na glavnom pretresu ove snimke, zbog čega nije ni mogao potvrditi ovu autentičnost. Prigovarajući na autentičnost transkripta koji su na osnovu zabilježenih razgovora sačinjavali policijski organi Repulike Srbije, žalba branioca optuženog Tursunović Mevludina još prigovara da su ovlaštena službena lica na osnovu prethodnih saznanja subjektivno unosila određene činjenice u transkripte.

Ovo Vijeće najprije nalazi da su od strane prvostepenog suda prihvaćeni kao dokazi na glavnom pretresu 13 CD-ova na kojima se nalaze audio snimci razgovora koji su od strane policijskih organa Republike Srbije snimani prilikom preduzimanja posebnih istražnih radnji. Također su, na glavnom pretresu, kao dokazi prihvaćeni i transkripti koji sadrže prepis snimljenih razgovora na ovim CD-ovima.

Ispitujući, u okviru pomenutih žalbenih prigovora, zakonitost navedenih dokaza, ovo Vijeće je imalo u vidu da su ove dokaze, po prethodnom zahtjevu tužioca Tužilaštva BiH policijski organi Republike Srbije dostavili policijskim organima BiH. Ovu okolnost potvrđuje u svom iskazu svjedok Dragan Timotijević koji je kao ovlaštena službena osoba

MUP-a Republike Srbije predao ove dokaze ovlaštenoj službenoj osobi SIPA-e Milanu Stankoviću, a što se uostalom ne osporava navedenim žalbama. Također, žalbama se ne osporava da su ovi dokazi pribavljeni preduzimanjem posebnih istražnih radnji koje su provedene prema zakonodavstvu Republike Srbije i po naredbi Okružnog suda u Beogradu, a i ove okolnosti potvrđuje svjedok Dragan Timotijević. Nadalje, prvostepeni sud pravilno primjećuje da ovi dokazi, pribavljeni prema zakonodavstvu Republike Srbije, nisu dostavljeni policijskim organima u BiH u skladu sa pomenutom Konvencijom i Ugovorom.

Međutim, i po ocjeni ovog Vijeća, a suprotno navedenim žalbenim prigovorima, ova evidentna manjkavost nije od značaja da bi dovela u pitanje zakonitost ovih dokaza u smislu odredbi člana 10. st. 2. i 3. ZKP BiH. Dakle, okolnost da navedeni dokazi nisu u smislu Konvencije i Ugovora dostavljeni iz Republike Srbije u BiH putem nadležnih Ministarstava pravde obje države ili eventualno putem Interpola, ne dovodi u pitanje zakonitost ovih dokaza u smislu člana 10. ZKP BiH. Ovo prije svega što su ti dokazi prikupljeni na zakonit način, odnosno kao što je već navedeno, prema zakonodavstvu Republike Srbije.

Nadalje, treba imati u vidu da je cilj ove Konvencije (kako se to propisuje u članu 2. Konvencije) da omogući tješnje povezivanje između članova Vijeća Evrope, u pogledu pružanja pravne pomoći u krivičnim stvarima. Stoga, konvencija predstavlja izraz zajedničke volje kao i uzajamno obavezivanje njenih potpisnica (među kojima su i Republika Srbija i BiH) da pružaju pravnu pomoć u krivičnim stvarima. Također, Konvencijom kao i Ugovorom se propisuje način na koji se ima pružati pravna pomoć između zamoljene države i države moliteljice. Međutim, u konkretnom slučaju, dostavljanje mimo odredbi ovih ugovora, dokaza koji su prikupljeni u toku istrage, od strane nadležnih organa krivičnog gonjenja jedne države, organima krivičnog gonjenja druge države, ne znači samo po sebi da su ti dokazi nezakoniti.

Isto tako, dosljedna primjena Konvencije i Ugovora, ne daje garancije da su ti dokazi zakoniti i autentični, a što se navedenim žalbama neosnovano nastoji predstaviti, niti ovi ugovori mogu konvalidirati dokaze koji su nezakonito pribavljeni. Također, po ocjeni ovog Vijeća, treba imati u vidu da predmetni dokazi nisu dostavljeni na način koji zabranjuje Konvencija ili Ugovor.

S tim u vezi, u konkretnom slučaju, dosljedna primjena navedenih ugovora bi značila da organi krivičnog gonjenja Republike Srbije dostave predmetne dokaze nadležnom ministarstvu Republike Srbije koje će opet dostaviti nadležnom ministarstvu BiH, a nadležno ministarvo BiH Tužilaštvu BiH, ili u određenim slučajevima bi se ti dokazi dostavljali putem Interpola. Dakle, i u ovom slučaju, kao i u konkretnom slučaju nadležni organi krivičnog gonjenja Republike Srbije dostavljaju dokaze koje su pribavili prilikom preduzimanja istražnih radnji, što ne znači da su ovi dokazi zakoniti i autentični ukoliko se dostavljaju posredstvom nadležnih ministarstava. Stoga, i po ocjeni ovog Vijeća, propust Tužilaštva da u smislu odredbi Konvencije i Ugovora dobije dokaze od nadležnih organa Republike Srbije, kao što je već navedeno, ne dovodi do nezakonitosti tih dokaza u smislu člana 10. ZKP BiH, jer je odlučno da su ti dokazi pribavljeni od strane organa krivičnog gonjenja Republike Srbije na zakonit način.

Nadalje, navedenim žalbama koje se pozivaju na navodnu nezakonitost ovih dokaza u smislu člana 10. ZKP BiH, se ne navodi u čemu se konkretno ogleda povreda ljudskih prava i sloboda propisanih Ustavom i međunarodnim ugovorima, zato što dostavljanje zakonito pribavljenih dokaza između nadležnih organa Republike Srbije i BiH nije izvršeno u skladu sa odredbama Konvencije i Ugovora. Po ocjeni ovog Vijeća, posmatrajući sa aspekta zaštite ljudskih prava i sloboda, u prvostepenoj presudi se pravilno navodi da ovi međunarodni instrumenti ne propisuju *prima facie* ljudska prava i slobode, nego regulišu saradnju između država. I ovo Vijeće nalazi da optuženi nisu dovedeni u nepovoljniji položaj time što predmetni dokazi pribavljeni na zakonit način, nisu dostavljeni diplomatskim putem niti putem Interpola. Ovo najprije iz razloga što i Konvencija i Ugovor ne propisuju prethodnu saglasnost ili odobrenje osumnjičenog ili optuženog da bi se dokazi uopšte mogli dostaviti od strane nadležnih organa Republike Srbije, nadležnim organima BiH. Isto tako, optuženi su imali mogućnost da se upoznaju sa sadržajem ovih dokaza i data im je mogućnost da se pred Sudom izjasne o ovim dokazima. Iz istih ovih razloga se neosnovano ukazuju navedeni žalbeni prigovori da predmetni audio snimci i na osnovu njih sačinjeni transkripti nisu autentični, odnosno da svi transkripti koji su izvedeni kao dokazi nisu ovjereni od strane nadležnih organa Republike Srbije. Dakle, odbrane optuženih Dizdarević Aziza i Mevludina Tursunovića (kao i odbrane ostalih optuženih) su imale mogućnost da se upoznaju sa sadržajem predmetnih audio snimaka, zatim da iste prezentuju u cilju provjere autentičnosti, svjedoku Timotijeviću, kao i da uporede njihov sadržaj sa sadržajem predmetnih transkripta i ukažu na eventualna neslaganja, te konačno, odbrane optuženih su imale mogućnost da predlože sudu preslušavanje ovih audio snimaka u prisustvu svjedoka Timotijevića.

Stoga se, paušalnim prigovorima branilaca optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina, da su svjedoku Timotijeviću predočeni samo CD-ovi koje je ovaj prepoznao na glavnom pretresu, te da svi transkripti nisu ovjereni, ne može dovesti u pitanje autentičnost ovih dokaza. Nasuprot tome, u pobijanoj presudi je u cilju provjere vjerodostojnosti izvršena detaljna ocjena ovih dokaza u vezi sa ostalim izvedenim dokazima, a posebno sa iskazima saslušanih svjedoka na glavnom pretresu. Iz pobijane presude je vidljivo da su i predmetni transkripti korišteni u cilju lakšeg pronalaženja relevantnih dijelova audio snimaka na osnovu kojih je zajedno sa ostalim dokazima prvostepeni sud zasnovao odlučne zaključke prvostepene presude.

Zakonitost predmetnih audio snimaka se ne može dovesti u sumnju niti žalbenim prigovorima branioca optuženog Tursunović Mevludina, da u vrijeme preduzimanja posebnih istražnih radnji u Republici Srbiji, Mevludin Tursunović nije imao ni status osumnjičenog lica, a sa stanovišta odredbi ZKP BiH posebne istražne radnje se mogu preduzimati samo prema osumnjičenom, zbog čega su prema žalbenim navodima dokazi pribavljeni ovim istražnim radnjama nezakoniti. Oспорavajući zakonitost navedenih dokaza, žalbom branioca optuženog Dizdarević Aziza se još prigovara da ovi dokazi u odnosu na njegovog branjenika mogu biti tzv. slučajni dokazi, na kojima se ne može zasnivati krivični postupak.

Međutim, navedenim žalbama se kao što je već navedeno, ne osporava da su ove posebne istražne radnje (prislušivanje telefonskih razgovora) preduzimate protiv Branivoja Simića, po naredbi Okružnog suda u Beogradu i u skladu sa pozitivnim zakonodavstvom Republike Srbije, a u toku preduzimanja tih radnji, policijski organi su otkrili potencijalne saučesnike

iz BiH zbog čega su se obratili policijskim organima u BiH. Stoga, imajući u vidu da te posebne istražne radnje nisu provedene prema odredbama ZKP BiH, nego prema zakonima Republike Srbije, to se i njihova zakonitost ne može ispitivati sa aspekta procesnih odredbi ZKP BiH. Prema tome, navedeni žalbeni prigovori nemaju snagu kojom bi se dovela u pitanje zakonitost ovih dokaza, te se isti ukazuju neosnovanim.

Iz navedenih razloga, ovo Vijeće nalazi da audio snimci razgovora koji su od strane policijskih organa Republike Srbije snimani prilikom preduzimanja posebnih istražnih radnji (koji su pohranjeni na 13 CD-a) nisu nezakoniti u smislu člana 10. stav 2. ZKP BiH. S tim u vezi, transkripti koji su također sačinjeni od strane policijskih organa Republike Srbije i koji sadrže prepis snimljenih razgovora na ovim CD-ovima nisu nezakoniti u smislu člana 10. stav 3. ZKP BiH. Stoga su, neosnovani žalbeni prigovori optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina i njihovih branilaca, da je u pobijanoj presudi učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH.

Neosnovani su, nadalje, žalbeni prigovori branioca optuženog Dizdarević Aziza, da je prvostepeni sud pogrešno primjenio odredbu člana 273. stav 2. ZKP BiH, jer je odlučio da se na glavnom pretresu samo pročitaju zapisnici o iskazima iz istrage svjedoka Mine i Sanida Delimerović. Pri tome, prema žalbenim navodima, prvostepeni sud je ovu odluku donio na osnovu medicinske dokumentacije a da prethodno nije angažovao vještaka sudske medicine koji bi procjenio da li su ovi svjedoci u mogućnosti da svjedoče pred sudom, niti je razmotrio mogućnost da se ovi svjedoci saslušaju van sudnice u smislu člana 272. stav 1. ZKP BiH.

Ovo Vijeće nalazi da je identične prigovore odbrana optuženog Dizdarević Aziza isticala i u toku glavnog pretresa pred prvostepenim sudom, te da su o ovim prigovorima u prvostepenoj presudi navedeni veoma iscrpni razlozi zbog kojih su ti prigovori neosnovani, a te razloge kao pravilne prihvata i ovo Vijeće. Dakle, prvostepeni sud je na osnovu medicinske dokumentacije koju su ove osobe dostavile sudu, (prije svega na osnovu nalaza i mišljenja ljekara specijaliste od 02.04.2007.godine) izveo pravilan zaključak da svjedoci nisu u mogućnosti da dođu pred sud. U ovom nalazu i mišljenju, ljekar specijalista je jasno naveo da se radi o licima koja su slabog zdravstvenog stanja, te da još i zbog svojih godina nisu u mogućnosti da podnose duža fizička naprezanja i ne preporučuje se duže putovanje ovih lica. S tim u vezi, treba imati u vidu da se u smislu člana 95. ZKP BiH vještačenje određuje kada za utvrđivanje neke važne činjenice treba pribaviti nalaz i mišljenje osobe koja raspolaže potrebnim stručnim znanjem. U konkretnom slučaju, ljekar specijalista je jasno naveo svoje mišljenje da pomenute osobe nisu u mogućnosti da dođu pred sud, tako da nije bilo nužno mišljenje vještaka odnosno stručno znanje iz oblasti medicine, kako bi sud razjasnio ovu činjenicu. Također i po ocjeni ovog vijeća, iskazi ovih svjedoka ne predstavljaju jedine ili ključne dokaze na kojima se u odlučujućem dijelu zasniva prvostepena presuda, nego se iskazima ovih svjedoka samo (kako se to u pobijanoj presudi pravilno navodi) potkrepljuju iskazi ostalih svjedoka koji su saslušani na glavnom pretresu. Iz navedenih razloga, prvostepeni sud je pravilno primjenio odredbu člana 273. stav 2. ZKP BiH kada je odlučio da se na glavnom pretresu samo pročitaju zapisnici o iskazima iz istrage svjedoka Mine i Sanida Delimerović, dok nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka time što nije primijenio odredbu člana 272. stav 1. ZKP BiH, jer ova

odredba samo propisuje mogućnost da se pod određenim uslovima saslušaju svjedoci izvan sudnice pa su neosnovani suprotni žalbeni navodi branioca optuženog Dizdarević Aziza.

Pravilnost i zakonitost pobijane presude se ne može dovesti u pitanje ni žalbenim prigovorima branioca optuženog Jovičić Dragutina, da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka na način što je pogrešno primjenio odredbu člana 273. ZKP BiH, kada je odlučio da se koristi kao dokaz zapisnik o iskazu osumnjičenog Jovičić Dragutina dat u istrazi, iako se optuženi Jovičić Dragutin na glavnom pretresu branio šutnjom pa je i time povrijeđeno i pravo optuženog na šutnju. Također, žalba prigovara da ovaj zapisnik nije pročitao na glavnom pretresu i odbrani optuženog Jovičić Dragutina nije data mogućnost da se izjasni na ovaj iskaz iz istrage.

Prije svega, ovo Vijeće nalazi da su i ovi prigovori izneseni u toku glavnog pretresa pred prvostepenim sudom, te da su o ovim prigovorima u prvostepenoj presudi navedeni jasni razlozi zbog kojih su ti prigovori neosnovani, a koje razloge kao pravilne prihvata i ovo Vijeće. Neosnovni su pomenuti žalbeni prigovori da odbrani optuženog Jovičić Dragutina nije data mogućnost da se izjasni na navedeni zapisnik iz istrage koji je izveden kao dokaz na glavnom pretresu. Ovo iz razloga što se odbrana optuženog, na glavnom pretresu održanom dana 19.10.2007. godine izjasnila o navedenom zapisniku koji je izveden kao dokaz optužbe broj 152. Pri tome i u jednom dijelu žalbe branioca optuženog Jovičić Dragutina se navodi da je odbrana optuženog na glavnom pretresu istakla prigovor na ovaj dokaz, pa se neosnovanim ali i kontradiktornim ukazuje drugi dio žalbe u kojem se navodi da odbrani optuženog nije data mogućnost da se izjasni o ovom dokazu.

Nadalje, neosnovani su navedeni žalbeni prigovori o navodnoj povredi odredbe člana 273. stav 1. ZKP BiH i povredi prava na šutnju optuženog Jovičić Dragutina. I po ocjeni ovog Vijeća, prilikom ispitivanja osumnjičenog Jovičić Dragutina od strane tužioca, u cjelosti su ispoštovane odredbe člana 78. ZKP BiH (a što ni žalba ne osporava) odnosno osumnjičeni je poučen o pravima koja mu pripadaju, pa se u smislu člana 78. stav 6. ZKP BiH sudska odluka može zasnivati, pored ostalih dokaza i na iskazu osumnjičenog. Nadalje, član 6. stav 3. ZKP BiH propisuje pravo osumnjičenog odnosno optuženog da nije dužan iznijeti svoju odbranu i odgovarati na postavljena pitanja, odnosno „pravo na šutnju“. U konkretnom slučaju, Jovičić Dragutin u istrazi nije koristio ovo pravo, nego je svoj iskaz dao na zapisnik sastavljen od strane Tužilaštva, dok se na glavnom pretresu služio ovim pravom da ne iznosi odbranu i ne odgovara na postavljena pitanja. U smislu navedene odredbe, optuženi se uvijek može braniti na način koji smatra da mu najviše koristi, pa nije čak ni dužan iznijeti svoju odbranu, niti odgovarati na postavljena pitanja. Međutim, kada se optuženi odluči da iznosi odbranu i odgovara na postavljena pitanja, kao što je to u konkretnom slučaju učinio i optuženi Jovičić Dragutin u istrazi, dok se na glavnom pretresu branio šutnjom, tada je njegova odbrana (i iz istrage i sa glavnog pretresa) sa stajališta ocjene njene procesne vrijednosti jedna jedinstvena odbrana, koja je kao takva podložna ocjeni suda u smislu člana 78. stav 6. ZKP BiH samostalno i zajedno s drugim provedenim dokazima, radi ocjene njene istinitosti, odnosno vjerodostojnosti.

Pri tome, prvostepeni sud je u svojoj presudi naveo pravilno tumačenje odredbe člana 273. stav 1. ZKP BiH, koja odredba i po ocjeni ovog Vijeća ne sprečava da se iskaz osumnjičenog dat u istrazi koristi kao dokaz na glavnom pretresu, uz prethodne uslove da su ispoštovane

odredbe člana 78 ZKP BiH, te da je u smislu člana 6. stav 2. ZKP BiH optuženom data mogućnost da se izjasni o ovom dokazu, a odbrana optuženog je ovu mogućnost i koristila. Prvostepeni sud je pri tome pravilno ukazao i na praksu Evropskog suda za ljudska prava (predmet Brennan protiv Velike Britanije, 2002 godina 34 EHRR 18) koji dopušta korištenje ranijih izjava optuženog u slučaju da se kasnije optuženi na glavnom pretresu poziva na pravo na šutnju. Identičan stav Evropskog suda za ljudska prava sadržan je i u predmetu Luca protiv Italije (broj 33354/96 od 27.05.2001.godine).

Nakon što je ispitalo činjenično stanje izneseno u obrazloženju prvostepene presude u vezi sa žalbenim prigovorima Tužilaštva, branilaca svih optuženih, kao i žalbenim prigovorima optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina istaknutim u ovom pravcu, ovo Vijeće je izvelo zaključak da su i ovi žalbeni prigovori neosnovani. Činjenično stanje iz obrazloženja pobijane presude, prvostepeni sud je zasnovao na iskazima saslušanih svjedoka, nalazu i mišljenju vještaka, audio snimcima razgovora zabilježenih prilikom preduzimanja posebnih istražnih radnji, fotodokumentaciji kao i drugim materijalnim dokazima koji su navedeni u obrazloženju prvostepene presude. Pri tome, u obrazloženju prvostepene presude su navedeni konkretni i pravilni razlozi o svim odlučnim činjenicama koje u cjelosti prihvata i ovo Vijeće, jer su rezultat pravilne i svestrane ocjene svih izvedenih dokaza i iznesenih činjenica na glavnom pretresu.

U sklopu ovako utvrđenih odlučnih činjenica, ovo vijeće je cjenilo prigovore navedenih žalbi istaknute u ovom pravcu te je ocjenilo da su isti neosnovani. Tako su u žalbama optuženog Dizdarević Aziza i njegovog branioca navedeni gotovo identični žalbeni razlozi kojima se nastojalo ukazati da je prvostepeni sud pogrešno postupio kada je poklonio vjeru, prije svega, iskazima svjedoka Kraljević Svemira i Ratka Mršića. U vezi s tim, u žalbi branioca optuženog Dizdarević Aziza se navodi da se iskazi koje je svjedok Kraljević Svemir davao više puta u istrazi, međusobno razlikuju u bitnom, a prvostepeni sud u tom pravcu nije davao nikakva pojašnjenja. Iskazi tog svjedoka se razlikuju, prema ovim žalbenim navodima, iz razloga što je svjedok bio uključen u predmetne radnje izvršenja, te se bojavao da i protiv njega ne bude pokrenut krivični postupak. Razlike u iskazima iz istrage ovog svjedoka, na koje žalba ukazuje odnose se na to da je u pojedinim iskazima pominjao da nije vidio Kineze koji su predmet krijumčarenja, a u kasnijim iskazima je naveo da ih je vidio. Zatim, u ranijim iskazima uopšte nije pominjao otmicu, da je prilikom traženja gdje su smješteni kineski državljani, mijenjao iskaz u pogledu marke motornog vozila kojim su se te prilike vozili, te da se iskazi ovog svjedoka razlikuju u pogledu boje i pisma predmetnih pasoša kao i trajanja viza kineskih državljana. Žalbama optuženog Dizdarević Aziza i njegovog branioca se nadalje prigovara da prvostepeni sud nije sa potpunom sigurnošću utvrdio spornu činjenicu, da je glas sa preslušanih audio snimaka sačinjenih prilikom posebnih istražnih radnji upravo glas optuženog Dizdarević Aziza, jer je i sam vještak za identifikaciju glasa naveo da se radi o visokom stepenu vjerovatnoće da se radi o glasu optuženog Dizdarević Aziza, čime je povrijeđen i princip in dubio pro reo. Oспорavajući vjerodostojnost iskaza svjedoka Ratka Mršića, žalbom branioca optuženog Dizdarević Aziza se navodi da se dio iskaza ovog svjedoka u kojem je naveo da je Ahmetović kupio Kineze od Kraljević Svemira razlikuje od iskaza svjedoka Kraljević Svemira koji je naveo da su ovi Kinezi predati odnosno otići od strane Ahmetovića. Konačno, ovom žalbom branioca optuženog se prigovara da sud nije sa sigurnošću utvrdio da je od 22 kineska državljanina, njih 14 ilegalno prešlo preko granice.

Osporavajući pravilnost i potpunost činjeničnog stanja iz pobijane presude, žalbom branioca optuženog Tursunović Mevludina se prigovara da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenicu da je od strane Marija i Želje 12 kineskih državaljana preuzeto ispred kuće Osmana Bajraktarevića, pozivajući se pri tome na iskaz svjedoka Bajraktarević Osmana koji je negirao da su kritične prilike dolazili kod njega optuženi Mevludin Tursunović i Svemir Kraljević. U odnosu na pomenutu činjenicu, žalbom se osporava vjerodostojnost iskaza svjedoka Svemira Kraljevića, jer je taj iskaz, prema žalbenim navodima, u suprotnosti sa iskazom svjedoka Osmana Bajraktarevića. Također, žalbom se prigovara da prvostepeni sud nije sa sigurnošću utvrdio činjenicu da je 14 od 22 kineska državljanina ilegalno prešlo preko državne granice i napustilo BiH. Žalbom optuženog Tursunović Mevludina se također osporava vjerodostojnost iskaza svjedoka Kraljević Svemira i Ratka Mršića navodima da su te osobe sklone činjenju krivičnih djela te da bi lako, zbog novca, neosnovano teretili optuženog.

Ispitujući osnovanost navedenih žalbenih prigovora, ovo Vijeće nalazi da prvostepeni sud bitne činjenice koje terete optužene Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina zasniva prije svega (pored ostalih izvedenih dokaza) na iskazima svjedoka Kraljević Svemira i Mršić Ratka. Prvostepeni sud je, po ocjeni ovog Vijeća, pravilno cjenio iskaze ovih svjedoka koji su u istrazi i na glavnom pretresu iznosili neposredna saznanja o relevantnim činjenicama. Žalbama se ne osporava da su ovi svjedoci bili aktivni učesnici u preduzimanju predmetnih radnji izvršenja, koje su i po ocjeni ovog Vijeća, opisali jasno i nedvosmisleno. Nadalje, iskazi ovih svjedoka su u odnosu na odlučne činjenice koje se stavljaju na teret optuženima Dizdarević Azizu i Tursunović Mevludinu, saglasni kako međusobno tako i sa ostalim izvedenim dokazima optužbe.

Naime i po ocjeni ovog Vijeća, iz iskaza svjedoka Kraljević Svemira proizilazi da su optuženi Dizdarević Aziz i Tursunović Mevludin na osnovu prethodnog dogovora, omogućili ilegalni prelazak preko državne granice kineskih državaljana koji su poimenično navedeni u obrazloženju pobijane presude. Dakle, ovaj svjedok je potvrdio da su ovi optuženi svojim radnjama omogućili da 22 kineska državljanina ilegalno pređu preko državne granice. Pri tome, svjedok Kraljević Svemir je detaljno opisao kako ga je kritične prilike kontaktirao optuženi Tursunović Mevludin (koji je prethodno po dogovoru sa optuženim Dizdarević Azizom prihvatio grupu od 22 kineska državljanina) te su dogovorili i način na koji će omogućiti ovim kineskim državljanima prelazak preko državne granice. Postupajući po tom dogovoru, svjedok Kraljević Svemir se dalje dogovorio sa Ahmetović Ahmetom da ovaj iz grupe od 22 preuzme 12 kineskih državljana. U vezi sa tim, svjedok Kraljević Svemir i optuženi Tursunović Mevludin su zajedno sa vozačima Mariom i Željkom koje je angažovao Ahmetović Ahmet da voze ove kineske državljanine, kritične prilike došli do mjesta gdje su isti bili smješteni, te su ih ovi vozači i preuzeli ispred kuće Osmana Bajraktarevića u mjestu Špionica.

Dakle, sve ove činjenice potvrdio je svjedok Kraljević Svemir u svom iskazu koji se logički nadovezuje, prije svega na iskaze svjedoka Dalfine Bošnjak, Bariše Arnaut, Vasilj Drage, Đurica Jove i Aljić Amre. Iz iskaza ovih svjedoka, čiji sadržaj je prvostepeni sud pravilno naveo u obrazloženju prvostepene presude, izveden je pravilan zaključak da su u BiH legalno ušli 22 kineska državljanina, a s tim u vezi, materijalni dokazi (zahtjevi za vize,

kopije pasoša, viza, dopis ministarstva sigurnosti NCB Interpol Sarajevo od 12.10.2006.godine, dopisi DGS-a od 26.09.2006.godine i 18.01.2007.godine) su potvrdili poimenično koji kineski državljani su bili predmet krijumčarenja. Nadalje, navedeni iskaz svjedoka Kraljević Svemira potvrđuju u svojim iskazima svjedoci Ratko Mršić, Hazim Deliomerović, Mina i Samed Deliomerović iz kojih također proizilazi da je ovih dvanaest kineskih državljana preuzeo Ahmetović Ahmet. Audio snimci razgovora između Ahmetović Ahmeta i Zvonke iz Beograda (od 19.04.2005.godine i 23.04.2005.godine) potvrđuju činjenice da su optuženi Tursunović Mevludin i Dizdarević Aziz omogućili da Ahmetović Ahmet preuzme pomenutih 12 kineskih državljana, a koje činjenice je, kao što je već navedeno, potvrdio i svjedok Kraljević Svemir. Nadalje, aktivnosti koje su preduzimali optuženi Dizdarević Aziz i Tursunović Mevludin kako bi se navedenim kineskim državljanima omogućio ilegalni prelazak preko državne granice, potvrđuju pored iskaza svjedoka Kraljević Svemira i iskazi iz istrage svjedoka Osmana Bajraktarevića, Admira Rizvanovića i Muhameda Omerčića. Dakle, i na osnovu iskaza ovih svjedoka, prvostepeni sud je izveo pravilne zaključke kako su ovi optuženi nastojali da pronađu 12 navedenih kineskih državljana, budući da je Ahmetović Ahmet (kome su predali ove kineske državljanke) odstupio od navedenog dogovora sa Kraljević Svemirom da se ovi kineski državljani ilegalno prebace preko državne granice u Republiku Hrvatsku. Ove činjenice potvrđuje u svom iskazu svjedok Ratko Mršić, koji je naveo da je bio saradnik Ahmetu Ahmetoviću koji mu je rekao da je preuzeo kineske državljanke od optuženog Tursunovića. Svjedok Mršić je također potvrdio da ga je Ahmetović angažovao da iz te grupe od 12 kineskih državljana, osam kineskih državljana ilegalno prevede iz BiH preko Hrvatske u Italiju, a što je ovaj svjedok i učinio. Nadalje, u odnosu na preostalih deset kineskih državljana iz pomenute grupe od 22 kineska državljanina, iz međusobno saglasnog iskaza svjedoka Kraljević Svemira sa audio snimcima o zabilježenim razgovorima (od 10.04.2005.godine, 11.04.2005.godine, 13.04.2005.godine i 25.04.2005.godine) između Ahmetović Ahmeta i Zvonke iz Beograda kao i Zvonke i optuženog Dizdarević Aziza, te izvještaja SIPA-e od 06.05.2005.godine, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da je optuženi Dizdarević Aziz ove kineske državljanke držao i nudio na prodaju Zvonki, dok je Ahmetović Ahmet pregovarao sa Zvonkom o ilegalnom prebacivanju preostalih kineskih državljana iz pomenute grupe.

Imajući u vidu navedene dokaze, čiji je sadržaj prvostepeni sud pravilno cijenio, ovo Vijeće nalazi da se žalbenim prigovorima optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina kao i prigovorima njihovih branilaca, neosnovano nastojalo dovesti u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka Ratka Mršića i Kraljević Svemira. Istina, i ovo vijeće nalazi da iskazi svjedoka Kraljević Svemira iz istrage i sa glavnog pretresa, nisu u cjelosti podudarni kada su u pitanju pomenute okolnosti na koje se pozivala i žalba branioca optuženog Dizdarević Aziza, a koji se odnose na to da li je ovaj svjedok vidio kineske državljanke ili ne, boja i pismo pasoša tih kineskih državljana, marka motornih vozila kojima su se kinezi vozili te otmica ovog svjedoka. Međutim, suprotno ovim žalbenim prigovorima, ove činjenice nisu bitne činjenice i nekonzistentnost u odnosu na ove činjenice ne može u konkretnom slučaju dovesti u sumnju istinitost iskaza ovog svjedoka u odnosu na navedene odlučne činjenice. Dakle, i po ocjeni ovog Vijeća, nema nelogičnosti i nekonzistentnosti u iskazima ovog svjedoka kada opisuju učešće optuženih u učinjenju predmetnog krivičnog djela. Pri tome, svjedok Kraljević Svemir se jasno izjašnjavao na sve detalje o kojima je bio ispitan kako više puta u istrazi tako i na glavnom pretresu a koje detalje je objektivno mogao upamtiti,

tako da nekonzistentnost iskaza svjedoka u nekim nebitnim okolnostima nije razlog da se njegovom iskazu ne pokloni vjera, posebno ako se izme u obzir da iskaz ovog svjedoka potvrđuju ostali izvedeni dokazi optužbe.

Isto tako, istinitost iskaza svjedoka Kraljević Svemira (u dijelu u kojem je ovaj svjedok potvrdio da su vozači Mario i Željo koje je angažovao Ahmetović Ahmet preuzeli ispred kuće Osmana Bajraktarevića 12 kineskih državaljana u mjestu Špionica) se ne može dovesti u pitanje iskazom sa glavnog pretresa, svjedoka Osmana Bajraktarevića, koji je naveo da Kraljević Svemir i Tursunović Mevludin nisu uopšte dolazili kod njega u aprilu 2005. godine niti je imao bilo kakve stanare kod sebe u tom periodu.

Naime, u obrazloženju prvostepene presude su u pogledu ocjene vjerodostojnosti protivrječnih dokaza navedeni jasni razlozi zbog kojih je sud prihvatio iskaz svjedoka Kraljević Svemira, a nije prihvatio iskaz sa glavnog pretresa svjedoka Osmana Bajraktarevića. Naime, iskaz svjedoka Kraljević Svemira je u odnosu na ove činjenice saglasan u potpunosti, kako sa iskazom svjedoka Ratka Mršića koji je naveo da je Ahmetović koristio Maria i Želju u poslovima ilegalnog prebacivanja stranih državaljana te da mu je Ahmetović lično pričao kako je 12 kineskih državljana dobio od optuženog Tursunović Mevludina, ali i ostalim već navedenim dokazima koji upravo potvrđuju da je Ahmet Ahmetović preuzeo na sebe dalju organizaciju ilegalnog prebacivanja 12 kineskih državljana nakon što su mu predati od strane optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina. Iskaz svjedoka Kraljević Svemira u odnosu na ove činjenice je saglasan i sa iskazima svjedoka Mile Juroševića i Milana Stankovića koji su također potvrdili navode svjedoka Kraljević Svemira u odnosu na ove činjenice.

Nadalje, ovo Vijeće nalazi da su iskazi svjedoka Kraljević Svemira saglasni sa iskazima iz istrage svjedoka Osmana Bajraktarevića, koji je u istrazi detaljno opisao potragu za kineskim državljanima, za koje ostali izvedeni dokazi ukazuju (kao što je već navedeno) da ih je preuzeo Ahmetović koji je naknadno odstupio od dogovora sa Kraljević Svemirom i optuženim Tursunovićem da ove kineske državljanke ilegalno prokrijumčari u Republiku Hrvatsku. Pri tome, u ovom dijelu, iskazi svjedoka Osmana Bajraktarevića dati u istrazi su saglasni i sa iskazima svjedoka Rizvanović Admira i Omerčić Muhameda, tako da se svi ovi dokazi logički nadovezuju i dodatno potvrđuju iskaz svjedoka Kraljević Svemira. Stoga iskaz svjedoka Osmana Bajraktarevića, sa glavnog pretresa, da Kraljević Svemir i Tursunović Mevludin nisu uopšte dolazili kod njega u aprilu 2005. godine nema uporišta u ostalim izvedenim dokazima, te je takav iskaz očigledno sračunat u cilju umanjenja odgovornosti optuženih. Stoga je prvostepeni sud pravilno postupio kada je prihvatio iskaze iz istrage svjedoka Osmana Bajraktarevića a nije poklonio vjeru iskazu ovog svjedoka datom na glavnom pretresu, pa su nesnovani suprotni žalbeni navodi branioca optuženog Tursunović Mevludina.

Nadalje, ovo Vijeće nalazi da žalba branioca optuženog Dizdarević Aziza nije uspjela dovesti u pitanje pravilnost odlučnog utvrđenja iz obrazloženja pobijane presude, prigovorima da glas koji se čuo prilikom saslušanja audio snimaka nije glas optuženog Dizdarević Aziza. U ovom pravcu pobijana presuda sadrži iscrpno obrazloženje koje prihvata i ovo Vijeće. Tako najprije, vještak koji je vršio analizu i identifikaciju glasa sa audio snimaka je u svom nalazu i mišljenju naveo da je, sa visokim stepenom vjerovatnoće,

glas sa audio snimka upravo glas optuženog Dizdarević Aziza. Pri tome, i po ocjeni ovog Vijeća, sami audio snimci zabilježenih razgovora sadrže činjenice koje upravo ukazuju na optuženog Dizdarević Aziza. Tako se na tim snimcima spominje kao „Zizo“, „Zika“ ili „Zizi“, koji je sa područja Velike Kladuše, kratke kose, vozi motorno vozilo plave boje marke „mercedes“. Iz iskaza svjedoka Haruna Kadića, Mihreda Huremovića i Milana Stankovića, koji su kao ovlaštene službene osobe postupali u toku istrage u ovom predmetu, saglasno proizilazi da su na osnovu opisa iz predmetnih audio snimaka i posredstvom MUP-a Unsko- sanskog kantona utvrdili da se radi o optuženom Dizdarević Azizu. Pri tome, kontekst u kojem se spominje ta osoba „Zizo“ na audio snimcima (da drži deset kineskih državljana, da ih nudi osobi po imenu Toni, da razgovara sa tom osobom i spominje Ahmetovića i 12 kineskih državljan koje on drži kod sebe i dr.) je u pogledu ovih činjenica saglasan sa kontekstom u kojem ga spominju ostali svjedoci, a prije svega svjedok Kraljević Svemir, što također ukazuje da se radi o optuženom Dizdarević Azizu.

Prema tome, iz navedenih dokaza i po ocjeni ovog vijeća, nesumljivo proizilazi zaključak da je glas sa saslušanih audio snimaka upravo glas optuženog Dizdarević Aziza. Dakle, prvostepeni sud je ovakav zaključak sa potpunom sigurnošću izveo ne samo na osnovu nalaza i mišljenja vještaka koji je vršio identifikaciju glasa, nego i na ovim pomenutim dokazima čiju je sadržinu pravilno ocijenio, a takav zaključak je po ocjeni ovog Vijeća pravilan. Iz navedenih razloga su neosnovani suprotni, paušalni prigovori branioca ovog optuženog da je prvostepeni sud samo na osnovu nalaza i mišljenja vještaka za identifikaciju glasa izveo pomenuti zaključak, čime bi navodno povrijedio i princip in dubio pro reo.

Neosnovani su, nadalje, žalbeni navodi branilaca optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina, da sud nije utvrdio odlučnu činjenicu, da je 14 od 22 kineska državljanina ilegalno prešlo preko državne granice iz BiH u Republiku Hrvatsku. Dakle, žalbama se ne osporava činjenica da su dvije grupe od četiri kineska državljanina prešle preko državne granice, dok je prema žalbenim navodima ostalo neutvrđeno da li je preostalih 14 kineskih državljanina iz grupe od 22 kineska državljanina ilegalno prešlo preko državne granice. Međutim, pravilnom ocjenom izvedenih dokaza, prvostepeni sud je izveo pravilan zaključak da su ova lica ilegalno prešla preko državne granice, jer nisu ostali u BiH po isteku njihovih viza u aprilu 2005.godine, nisu se na legalan način vratili u Narodnu republiku Kinu a niti su na legalan način otputovali u treće zemlje. Naime, i po ocjeni ovog vijeća, iskazi svjedoka Đurica Jove, Aljić Amre, Stanković Milana i Tihić Midhata kao i izvedeni materijalni dokazi koji se odnose na dopis Ministarstva sigurnosti NCB Interpol Sarajevo od 12.10.2006.godine, dopisi DGS-a od 26.09.2006.godine i 18.01.2007.godine i dopis MUP-a Hercegovačko-neretvanskog kantona od 12.01.2006. godine, saglasno potvrđuju činjenice da preostalih 14 kineskih državljanina nisu ostali u BiH po isteku njihovih viza u aprilu 2005.godine, zatim da se nisu na legalan način vratili u Narodnu republiku Kinu, te da nisu na legalan način otputovali u treće zemlje. Ove činjenice se navedenim žalbama nisu osporavale a u dokaznom postupku nisu izvedeni dokazi kojima bi se dovelo u pitanje njihovo postojanje. Također, od strane prvostepenog suda utvrđeno je da je grupa od 22 kineska državljanina došla u Mostar sa stvarnom namjerom da ilegalno napuste prostor BiH radi ilegalnog odlaska u zapadnoevropske zemlje, pri tome su optuženi Dizdarević i Tursunović zajednički organizovali njihov prihvat iz Mostara i prijevoz do mjesta Špionica u općini Gradačac. Daljnje aktivnosti ove dvojice optuženih rezultirale su nesporno

utvrđenim ilegalnim prelaskom granice BiH dijela kineskih državljanja (ukupno 8 kineskih državljana). Sve ove činjenice kada se međusobno povežu, upućuju na jedini mogući zaključak da su i preostali kineski državljani ilegalno prešli preko državne granice, i iste objektivno, potpuno isključuju mogućnost drugačijeg zaključka, od ovoga koji je izveo i prvostepeni sud.

Neosnovanim se ukazuju i žalbeni navodi branioca optuženog Hasić Begajeta, kojima se osporava da je prvostepeni sud potpuno i pravilno utvrdio sve odlučne činjenice koje su stavljene na teret optuženom. Tako se ovom žalbom navodi da sud nije utvrdio lokaciju na kojem je počinjeno predmetno krivično djelo (izuzev utvrđenja da su se kineski državljani nalazili u napuštenoj kući usred minskog polja) zatim da niko od saslušanih svjedoka nije potvrdio da je vidio te kineske državljane koji su držani u zatočeništvu ili da su vidjeli optuženog Begajeta Hasića u toj kući, te da nema dokaza ko je hranio zatočene kineske državljane ili da je neko čuo njihovo zapomaganje i vapaj. Nadalje, žalba daje svoju ocjenu sadržaja izvedenih dokaza i izvodi zaključke da je svjedok Svemir Kraljević nekompetentna osoba, zatim da su iskazi ovog svjedoka kao i svjedoka Muhameda Omerčića, Milana Stankovića, Mršić Ratka posredni dokazi koji nisu pouzdani i na istima se ne može zasnivati odlučno utvrđenje u pobijanoj presudi. Također, žalbom se navodi da saslušani svjedoci uopšte ne poznaju optuženog Hasić Begajeta. Nadalje, žalbom se prigovara da sud nije sa sigurnošću utvrdio da je nadimak optuženog „Mali“, dok se u listinzima presretnutih razgovora, koji su izvedeni kao dokaz na glavnom pretresu, nigdje ne navodi ime optuženog i razgovor u kojem bi isti učestvovao.

Po ocjeni ovog Vijeća, prvostepeni sud je, suprotno navedenim žalbenim prigovorima, pravilno ocjenio izvedene dokaze optužbe i odbrane i naveo razloge zbog kojih je izveo zaključak da je optuženi Begajet Hasić učinio predmetno krivično djelo, a te razloge kao pravilne prihvata i ovo Vijeće. Naime, ovo odlučno utvrđenje, pored ostalih izvedenih dokaza, prvostepeni sud zasniva i na iskazu svjedoka Kraljević Svemira. Iz iskaza ovog svjedoka proizilazi da je Ahmetović Ahmet, nakon što je po prethodnom dogovoru sa ovim svjedokom i optuženim Tursunovićem preuzeo 12 kineskih državljana kako bi iste ilegalno prebacio preko državne granice u Republiku Hrvatsku, kasnije odstupio od dogovora jer je htio da se osveti Tursunoviću koji mu je oteo „robu“, te je htio da ove kineske državljane proda u roblje u Italiju preko Zvonke (Simića) iz Beograda. Nakon što u tome nisu uspjeli, odlučili su da ucjenjuju njihove porodice, tako što su tražili da im se plati kako bi ove kineske državljane pustili iz zatočeništva. Nadalje, prema navodima ovog svjedoka, nakon što su saznali namjere Ahmetovića, optuženi Dizdarević i Tursunović su tražili ove kineske državljane, a tom prilikom je ovaj svjedok bio i otet kako bi rekao gdje se oni nalaze. Svjedok je dalje naveo da mu je za vrijeme otmice optuženi Dizdarević rekao da te zatočene Kineze tuku i repetiraju puške, da zovu njihovu rodbinu želeći da ih tako zastraše, a optuženi Tursunović mu je rekao da je u ove radnje bio uključen „Mali“, za kojeg ovaj svjedok navodi da je to nadimak optuženog Hasić Begajeta, kojeg je i prepoznao. Svjedok Kraljević Svemir je dalje naveo da je optuženi Begajet Hasić bio blizak saradnik sa Ahmetović Ahmetom, te da je i ranije sa njim radio na poslovim krijumčarenja ljudi, a nakon ove otmice svjedok se sastao sa Hasić Begajetom, osobom po imenu Toni i Ahmetović Ahmetom. Konačno, svjedok Kraljević je naveo da su Simić, Ahmetović i njegovih ljudi dobili novčani iznos od 50.000-60.000 eura od porodica zatočenih Kineza.

Ovaj iskaz svjedoka Kraljević Svemira, i po ocjeni ovog Vijeća, saglasan je sa ostalim izvedenim dokazima, i to najprije iskazom svjedoka Mršić Ratka koji je naveo da mu Ahmetović rekao da je „robu“-dvanaest kineskih državaljana uzeo za otplatu duga (jer mu je optuženi Tursunović bio dužan), te mu je još spomenuo da osoba po nadimku „zidar“ čuva te Kineze u šumi, da ih šamaraju i da zovu njihove porodice kako bi im isplatili novac. Isto tako ovaj dio iskaza svjedoka Mršić Ratka potvrđuju i audio zapisi o zabilježenim razgovorima između Ahmetovića i Simića, iz kojih proizilazi da pomenute Kineze drži u zatočeništvu osoba koju Ahmetović oslovljava kao „zidar“, a sam optuženi Begajet Hasić je u svom svjedočenju naveo da je za Ahmetović Ahmeta vršio građevinske radove u njegovom restoranu.

Nadalje, navedeni iskaz svjedoka Kraljević Svemira saglasan je i sa iskazima svjedoka Admira Rizvanovića, Muhameda Omerčića i iskazima iz istrage svjedoka Osmana Bajraktarevića, iz kojih saglasno proizilazi da su kritične prilike tražili navedene kineske državljane (koje je oteo Ahmetović Ahmet), dok je još svjedok Omerčić Muhamed naveo da mu je optuženi Tursunović i Kraljević Svemir pričao kako navedenih 12 kineskih državljana čuva „Mali“.

Iskaz svjedoka Kraljević Svemira kao i ostalih navedenih svjedoka, i po ocjeni ovog vijeća, potvrđuju nadalje i audio snimci zabilježenih razgovora između optuženog Dizdarevića i Simića u kojim razgovorima optuženi Dizdarević nastoji da utiče na Ahmetovića kako bi on pustio pomenute kineske državljane, odnosno kako bi „robu izbacio na ulicu“. Isto tako iz audio snimaka zabilježenih razgovora između Ahmetovića i Simića vidljivo je da je Ahmetović upoznat da optuženi Dizdarević traži ove kineske državljane, a iz razgovora između jednog od osoba koji su držali zatočene kineze Damira Marjanovića-Jelena i Simića vidljivo je da ova osoba tukla i sa oružjem zastrašivala zatočene Kineze. Konačno, saglasno iskazu Kraljević Svemira, iz iskaza svjedoka Stanković Milana i snimaka zabilježenih razgovora između Simića (Zvonke) i Ahmetovića proizilazi da su u Beogradu otvoreni računi na koje su porodice zatočenih Kineza izvršile uplate novca, koji je preko osobe po imenu Buce i Zvonke iz Beograda poslan Ahmetoviću. S tim u vezi, iz listinga odlazno-dolaznih poziva proizilazi da je sa telefonskih brojeva koje su u inkriminisanoj periodu imali optuženi Dizdarević Aziz i Ahmetović Ahmet upućeni telefonski pozivi u Narodnu republiku Kinu.

Stoga, i po ocjeni ovog vijeća, navedeni dokazi su međusobno saglasni u odnosu na odlučne činjenice koje se stavljaju na teret optuženom, i te dokaze je prvostepeni sud pravilno ocjenio, pa se ukazuju neosnovanim suprotni žalbeni prigovori branioca optuženog Hasić Begajeta, da prvostepeni sud ne može zasnivati činjenično stanje na ovim dokazima. Pri tome, prigovori žalbe, da prvostepeni sud nije utvrdio lokaciju na kojem je počinjeno predmetno krivično djelo (izuzev utvrđenja da su se kineski državljani nalazili u napuštenoj kući usred minskog polja) zatim da niko od saslušanih svjedoka nije potvrdio da je vidio te kineske državljane koji su držani u zatočeništvu ili da je vidio optuženog Begajeta Hasića u toj kući, te da nema dokaza ko je hranio zatočene kineske državljane ili da je neko čuo njihovo zapostavljanje i vapaj, ne mogu dovesti u pitanje pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje u pobijanoj presudi, jer ove činjenice nisu odlučne činjenice. Također, žalba branioca optuženog Hasić Begajeta, izuzev paušalnih tvrdnji da iskazi pojedinih svjedoka optužbe nisu kompetentni, ili da pojedini dokazi nisu pouzdani, ničim ozbiljnim

nije dovela u sumnju dokaznu snagu ovih dokaza. U vezi sa tim, i po ocjeni ovog Vijeća, svjedoci odbrane Bahrija Kovačević i Fadil Dorić (koji su očigledno svjedočili o ličnosti optuženog te njegovom porodičnom i materijalnom stanju) nisu doveli u pitanje ovakav zaključak. Žalba također neosnovano prigovara da optuženi Begajet Hasić nema nadimak „Mali“, te smatra da je prvostepeni sud u ovom pravcu pogrešno ocjenio navedene dokaze. Međutim, prvostepeni sud je po ocjeni ovog Vijeća, pravilno cijenio navedene dokaze, te je pravilno utvrdio da je upravo nadimak optuženog „Mali“, a po kojem nadimku se spominje u navedenim dokazima optužbe. Na ovakav zaključak i po ocjeni ovog vijeća ukazuju, pored iskaza svjedoka Kraljević Svemira, Osmana Bajraktarevića, Muhameda Omerčića, Dževada Mujkanovića, Edhema Gluhića i izjava iz istrage optuženog Begajeta Hasića koji je i sam naveo da mu je nadimak „Mali“ ili „Mili“, pa su neosnovani suprotni žalbeni navodi branioca optuženog Hasić Begajeta.

Nadalje, potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje se ne može osporiti niti žalbenim navodima branioca optuženog Jovičić Dragutina, istaknutim u ovom pravcu. Naime, tom žalbom se ne osporavaju činjenice da je kritične prilike u kući optuženog bilo smješteno 14 umjesto 12 kineskih državljana, te da je sasvim normalno da optuženi, koji je slabog imovinskog stanja, očekuje od Ahmetovića naknadu od po 10 KM za pruženu ishranu grupi od 14 kineskih državljana, a koju nije nikada dobio. U vezi sa tim, žalba daje i svoje zaključke da niko od saslušanih svjedoka optužbe na kojima prvostepeni sud zasniva činjenično stanje, nije vidio da je kritične prilike u kući optuženog bilo smješteno 12 kineskih državljana, da optuženom nije bilo poznato da je Ahmetović Ahmet poznati „krijumčar“ ljudi i da istog poznaje jer mu je vršio usluge prevoza poljoprivrednih proizvoda.

Međutim, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilno cijenio iskaze svjedoka Kraljević Svemira, Zahirović Elvisa, Stanković Milana, Edhem Gluhića i Dževada Mujkanovića te je ove iskaze doveo u vezi i sa izjavom iz istrage optuženog Jovičić Dragutina, nakon čega je izveo pravilne zaključke (suprotne pomenutim zaključcima žalbe) a koje prihvata i ovo vijeće. Tako najprije, neosnovanim se ukazuju pomenuti žalbeni navodi da optuženom nije bilo poznato da je Ahmetović Ahmet bio poznati krijumčar. Svjedoci Kraljević Svemir, Edhem Gluhić i Dževad Mujkanović su potvrdili ovu činjenicu, koja je, analizom svih okolnosti pod kojima je optuženi učinio predmetno krivično djelo, optuženom morala biti poznata. Dakle, optuženi je u svojoj izjavi iz istrage naveo da je Ahmetović u aprilu 2005. godine doveo kineske državljanke i ostavio ih je u njegovoj kući, iako je on bio odsutan. Nakon što se vratio kući i zatekao Kineze, nazvao je Ahmetovića koji mu se nije javljao. Nakon toga je davao istim hranu i zna da je bilo 14 kineskih državljana, jer je „bilo 14 tanjira“. Idućeg dana Ahmetović je odveo ove kineske državljanke, a optuženi ga je ponovo zvao i skrenuo mu pažnju da ne nanese kakvo zlo ovim kineskim državljanima. Sa Ahmetovićem se dogovorio i da mu isplati naknadu od po 10 KM za svakog kineskog državljanina. Nadalje, u izjavi je navedeno da su poslije dolazili neki ljudi i raspitali se za ove kineske državljanke. Prvostepeni sud je pravilno postupio kada je u ovom dijelu prihvatio izjavu iz istrage optuženog Jovičić Dragutina, budući da je ta izjava saglasna sa predmetnom fotodokumentacijom i iskazima svjedoka Kraljević Svemira i Zahirović Elvisa koji su saglasno potvrdili da su kritične prilike Kraljević Svemir, Osman Bjraktarević te optuženi Tursunović i Dizdarević tražili kineske državljanke ispred kuće Jovičić Dragutina, a čovjek koji je izašao iz te kuće ih je obavjestio da je Ahmetović već odveo te

kineze. Svjedok Milan Stanković je također potvrdio da je optuženi Dragutin Jovičić kontaktirao Ahmetovića u inkriminisanom preiodu.

Prema tome, okolnosti da je Ahmetović dovezao upravo u kuću optuženog navedene kineske državljanke bez da je prethodno o tome obavjestio optuženog, zatim da je optuženi dao hranu ovim kineskim državljanima o čemu su se dogovorili da će mu Ahmetović dati dogovoreni novčani iznos, kao i okolnosti da optuženi traži od Ahmetovića da ovim kineskim državljanima ne nanese kakvo zlo, i po ocjeni ovog Vijeća, jasno upućuju na zaključke da je optuženi u cilju sticanja imovinske koristi, postupao po dogovoru sa Ahmetovićem za kojeg mu je moralo biti poznato da je poznati „krijumčar“ ljudima.

Ovo Vijeće, nadalje, nalazi neosnovanim i pomenuti žalbeni prigovor da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio, da je kritične prilike umjesto 14 bilo 12 kineskih državljanica smješteno u kući optuženog Dragutina Jovičića. Na okolnost da je riječ o 14 kineskih državljanica ukazuje jedino izjava iz istrage optuženog Jovičić Dragutina. Pri tome, optuženi smatra da mu je to poznato jer je bilo „14 tanjira“ kada je davao hranu kineskim državljanima. Međutim, ovo u bilo kojem slučaju ne može biti argument na osnovu kojeg bi prvostepeni sud prihvatio ovaj dio izjave optuženog i na osnovu tog dijela izveo odlučne zaključke o broju kineskih državljanica koji su smješteni u kući optuženog. Ovo posebno iz razloga, što ta tvrdnja optuženog nema uporišta u svim ostalim izvedenim dokazima, i to iskazima svjedoka Kraljević Svemira, Ratka Mršića, Hazima Deliomerovića, Amele Džudžić, Mine i Sameda Deliomerović, iskaza iz istrage svjedoka Osmana Bajraktarevića i Muhamead omerčića, Elvisa Zahirovića i Bejazita Ibrahimovića, kao i audio snimaka o zabilježenim razgovorima između Simića i optuženog Dizdarevića i Simića i Ahmetovića. Dakle svi ovi izvedeni dokazi saglasno ukazuju na nesumljiv zaključak da je kritične prilike Ahmetović preuzeo od optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina upravo 12 a ne 14 kineskih državljanica. Te kineske državljanice je kao što je već navedeno, Ahmetović odveo u kuću optuženog Jovičić Dragutina. Nasuprot tome, stoji neargumentovana tvrdnja iz izjave optuženog Jovičić Dragutina, da je kritične prilike Ahmetović u njegovu kuću doveo 14 kineskih državljanica. Taj dio izjave optuženog, koji ne potvrđuje bilo koji drugi izvedeni dokaz, ne može dovesti u sumnju vjerodostojnost ovih pomenutih dokaza, kao i nesumljiv zaključak prvostepenog suda da je riječ upravo o 12 kineskih državljanica, zbog čega se suprotni žalbeni navodi branioca optuženog Jovičić Dragutina ukazuju neosnovanim.

Iz navedenih razloga, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da je optuženi Jovičić Dragutin preduzeo radnje upravo na način kako je to opisano u izreci pobijane presude, dok pomenuti zaključci žalbe nemaju uporišta u izvedenim dokazima i istima se ne može dovesti u pitanje pravilno utvrđeno činjenično stanje.

Konačno potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje u obrazloženju pobijane presude, se ne može dovesti u pitanje žalbenim prigovorima Tužilaštva, da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio da se radi o automobilu, umjesto kombiju marke “mercedes benz” tip D 208 registarskih oznaka 966-E-418. Treba imati u vidu da pogrešno utvrđeno činjenično stanje postoji ako sud neku odlučnu činjenicu nije istinito utvrdio, odnosno ako je nije utvrdio kako je postojala u stvarnosti nekog događaja, a nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji ako sud odlučnu činjenicu nije uopšte utvrdio. Dakle, pomenuti kombi ne predstavlja odlučnu činjenicu, pa prvostepeni sud nije pogrešno utvrdio činjenično stanje kada je

utvrdio da se radi o automobilu umjesto kombiju, pogotovo jer je riječ o istom motornom vozilu (iste marke i istih registarskih oznaka).

Ispitavši nadalje, pobijanu presudu u granica žalbenih prigovora Tužilaštva, kao i branilaca svih optuženih kojima se ista pobija zbog povrede krivičnog zakona, ovo Vijeće je ocjenilo da su ti prigovori neosnovani. Također, u žalbama optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina je kao žalbeni osnov naveden i povreda krivičnog zakona, međutim, u obrazloženju žalbi nisu navedeni bilo kakvi razlozi zbog kojih te žalbe nalaze da je u pobijanoj presudi povrijeđen krivični zakon, zbog čega ovo Vijeće nije ni bilo u mogućnosti da povodom ovih žalbi i u ovom pravcu ispita pravilnost i zakonitost pobijane presude.

U obrazloženju žalbe Tužilaštva navedeno je da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi povrijedio krivični zakon jer je propustio da primjenom člana 74. stav 1. KZ BiH donese odluku po prijedlogu Tužilaštva o oduzimanju kuće od optuženog Jovičić Dragutina, te oduzimanju kuće i kombija marke "mercedes benz" tip D 208 registarskih oznaka 966-E-418 od Ahmetović Ahmeta, jer je u toku postupka dokazano da su oni u svojim kućama držali kineske državljane koje su prevozili ovim kombijem. Također, žalbom se prigovara da je prvostepeni sud pogrešno primjenio član 110. KZ BiH kada je odbio ovaj prijedlog Tužilaštva. Po ocjeni ovog vijeća, navedeni žalbeni prigovori neosnovano ukazuju na navodnu povredu krivičnog zakona. Prije svega, žalbom se konkretno ne navodi koja konkretno povreda krivičnog zakona iz člana 298. ZKP BiH bi bila učinjena u pobijanoj presudi. Pri tome, navedeni žalbeni prigovori ne ukazuju ni na povredu krivičnog zakona iz člana 298. tačka e) ZKP BiH jer u konkretnom slučaju prvostepeni sud nije donio odluku o mjeri sigurnosti oduzimanja predmeta-pomenutih kuća, pa time nije mogao ni prekoračiti ovlaštenja koja sud ima po zakonu. Konačno, ni obrazloženje iz pobijane presude da navedene kuće ne predstavljaju imovinu koja je nastala od imovinske koristi koja je pribavljena predmetnim krivičnim djelom, nema za posljedicu povredu krivičnog zakona iz člana 298. ZKP BiH, pa su i ovi suprotni žalbeni prigovori Tužilaštva neosnovani.

Žalba optuženog Dizdarević Aziza nalazi da je u pobijanoj presudi učinjena povreda krivičnog zakona iz člana 298. tačka e) KZ BiH jer je prvostepeni sud odlukom o kazni i odlukom o oduzimanju imovinske koristi prekoračio ovlaštenja koja Sud ima po zakonu. Prekoračenje ovog ovlaštenja, žalba nalazi u tome što nije postojao zahtjev tužitelja za donošenje ovih odluka. Žalba branioca optuženog Tursunović Mevludina osporava da je radnjama koje su optuženom stavljene na teret, počinio predmetno krivično djelo. Za postojanje predmetnog krivično djela, prema žalbenim navodima, nužno je da su u konkretnom slučaju kineski državljani prevedeni preko državne granice za što krivično odgovara onaj koji ih je preveo, a to je Ahmetović Ahmet, dok optuženi nije imao nikakvog uticaja na nedozvoljeni prelazak ovih kineskih državljana preko državne granice.

Međutim, suprotno navedenim žalbenim prigovorima, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio krivični zakon, kada je prije svega, radnje izvršenja optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina pravno kvalifikovao kao krivično djelo krijumčarenje osoba iz člana 189. stav 1. u vezi sa članom 29. KZ BiH. Pri tome, član 189. stav 1. KZ BiH propisuje alternativno dvije radnje izvršenja, tako da će ovo krivično djelo postojati ne samo ako učinitelj iz koristoljublja prevede preko državne granice jedno ili više lica koja ne ispunjavaju uslove za zakoniti

ulazak preko državne granice, nego i u slučaju ako učinitelj omogućiti drugome nedozvoljeni prelazak granice. Stoga, suprotno navedenim žalbenim prigovorima branioca optuženog Tursunović Mevludina, optuženi je radnjama opisanim u izreci pobijane presude (koje je iz koristoljublja učinio zajedno sa optuženim Dizdarević Azizom), omogućio kineskim državljanima nedozvoljeni prelazak granice, čime je počinio krivično djelo iz člana 189. stav 1. u vezi sa članom 29. KZ BiH. Pri tome, optuženi Tursunović Mevludin je sa umišljajem učinio predmetno krivično djelo jer je bio svjestan da tim svojim radnjama omogućava da navedena 22 kineska državljanina nedozvoljeno pređu granicu, i htio je da im omogućiti nedozvoljeni prelazak preko granice.

Nadalje, za krivično djelo iz člana 189. stav 1. KZ BiH za koje je i optuženi Dizdarević Aziz oglašen krivim, propisana je kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina, a ovo krivično djelo spada u krivična djela koja se preduzimaju iz koristoljublja. U članu 41. stav 4. KZ BiH, između ostalog, propisano je da se za krivična djela učinjenja iz koristoljublja, novčana kazna kao sporedna kazna može izreći i kada nije propisana zakonom. U konkretnom slučaju, prvostepeni sud nije povrijedio zakon kada je primjenom citirane zakonske odredbe optuženom Dizdarević Azizu, pored izrečene kazne zatvora kao sporednu kaznu izrekao i novčanu kaznu, dok za donošenje ovakve odluke nije neophodno postojanje prethodnog zahtjeva tužioca, zbog čega se suprotni prigovor branioca optuženog Dizdarević Aziza ukazuje neosnovanim. Isto tako, neosnovan je žalbeni prigovor branioca optuženog Dizdarević Aziza da je prvostepeni sud učinio povredu krivičnog zakona iz člana 298. tačka e) ZKP BiH jer je prvostepeni sud odlukom o oduzimanju imovinske koristi prekoračio ovlaštenja koja Sud ima po zakonu, budući da i za ovu odluku nema zahtjeva tužioca. Naime, prvostepeni sud je pravilno primjenio odredbe člana 110. st.1. i 2. KZ BiH, te odredbu člana 394. ZKP BiH, kada je optuženog Dizdarević Aziza obavezao da na ime imovinske koristi pribavljene izvršenjem krivičnog djela isplati iznos od 10.000 KM. Stav 1. člana 110. KZ BiH sadrži opšte načelo oduzimanja imovinske koristi koje se sastoji u tome da niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom. Postupajući na ovaj način, prvostepeni sud nije prekoračio ovlaštenja koja mu pripadaju prema ovim zakonskim odredbama, a za donošenje ovakve odluke nije neophodan zahtjev tužioca, pa se i ovi suprotni žalbeni prigovori branioca optuženog ukazuju neosnovanim.

Po ocjeni ovog Vijeća, neosnovani su i žalbeni navodi branioca optuženog Hasić Begajeta koji povredu krivičnog zakona nalaze u tome što djelo za koje se optuženi Hasić Begajet goni nije krivično djelo. Dakle, žalbom se prigovara da je prvostepeni sud usljed pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešno primjenio krivični zakon kada je radnje optuženog pravno kvalifikovao kao krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH. Obrazlažući ovaj prigovor, žalbom se navodi da je za učinjenje ovog krivičnog djela nužno postojanje zločinačke organizacije. Izvedeni dokazi, prema žalbenim navodima, ne potvrđuju da je postojala takva organizacija i da je optuženi Begajet Hasić bio pripadnik te organizacije. Također, prvostepeni sud nije utvrdio koju silu i koju vrstu oružja je primjenjivao optuženi, te koju je imovinsku korist optuženi pribavio za sebe i u kojem iznosu.

Međutim, suprotno navedenim žalbenim prigovorima, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje, a na ovako utvrđeno činjenično stanje je pravilno primjenio krivični zakon, kada je radnje izvršenja optuženog

Hasić Begajeta pravno kvalifikovao kao krivično djelo iznude iz člana 295. stav 2. KZ FBiH. Pri tome, iz činjeničnog opisa predmetnog krivičnog djela ne proizilazi da se optuženom stavlja na teret da je kao pripadnik zločinačke organizacije učinio predmetno krivično djelo, kako se to neosnovano interpretira navedenom žalbom. Dakle, iz činjeničnog opisa predmetnog krivičnog djela proizilazi da je optuženi s ciljem da sebi i drugom pribavi protupravnu imovinsku korist, silom prinudio (zajedno sa Damirom Marjanovićem i Tonijem) zatočene kineske državljane, pri čemu je upotrijebljeno i oružje, da zovu svoje porodice koje su uplatile neutvrđene novčane iznose a koji su kasnije predati Ahmetović Ahmetu. Sve ove bitne elemente iz zakonskog opisa predmetnog krivičnog djela prvostepeni sud je, kao što je već navedeno, pravilno utvrdio na osnovu izvedenih dokaza. Pri tome i izvedeni dokazi jasno ukazuju da je upotrijebljena sila sa tjelesnim-fizičkim učinkom kojom su se zatočeni kineski državljani uspješno prinudili da pozivaju svoje porodice da na štetu njihove imovine daju određene novčane iznose optuženom, Ahmetoviću, Marjanoviću i Toniju, kako bi ih isti pustili iz zatočeništva. Također, upotreba oružja je kvalifikatorna okolnost koja opravdava pravnu kvalifikaciju predmetnog krivičnog djela po članu 295. stav 2. KZ FBiH, a ne zločinačka organizacija. Vrsta oružja i visina protivpravne imovinske koristi koju su optuženi pribavili, u konkretnom slučaju nije od značaja za postojanje predmetnog krivičnog djela, pa su i ovi suprotni žalbeni navodi neosnovani.

Ovo Vijeće nadalje nalazi da je prvostepeni sud na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primjenio krivični zakon, kada je radnje optuženog Jovičić Dragutina pravno kvalifikovao kao krivično djelo krijumčarenje osoba u pomaganju iz člana 189. stav 1. u vezi sa članom 31. KZ BiH, zbog čega se neosnovanim ukazuju suprotni žalbeni navodi branioca optuženog Jovičić Dragutina. Naime, ovom žalbom se samo paušalno prigovara da je sud svojim zaključkom da je optuženi sa umišljajem učinio predmetno krivično djelo, povrijedio krivični zakon, ne obrazlažući detaljnije razloge za ovakvu tvrdnju žalbe. Međutim, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da je optuženi preuzeo grupu od 12 kineskih državljana, smjestio ih u svoju kuću i obezbjedio im hranu za jedan dan. Pri tome, optuženi je sa umišljajem preduzeo inkriminisane radnje jer je bio svjestan da tim radnjama pomaže Ahmetović Ahmetu u omogućavanju nedozvoljenog prelaska preko granice ovih kineskih državljana, i htio je da mu pomogne.

Ispitujući odluku prvostepenog suda o visini izrečene kazne zatvora i novčane kazne kao sporedne kazne u vezi sa žalbenim navodima Tužilaštva kao i branilaca optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina, ovo Vijeće je našlo da je prvostepeni sud potpuno i pravilno utvrdio činjenice i okolnosti koje utiču na vrstu i visinu izrečenih kazni, te da je istima dao odgovarajući značaj, pa su neosnovani suprotni žalbeni navodi pomenutih žalbi. Optuženi Dizdarević Aziz i Tursunović Mevludin su izjavili žalbe i zbog odluke o krivičnopravnim sankcijama, međutim u obrazloženju žalbi nisu naveli razloge zbog kojih pobijaju prvostepenu presudu i iz ovog osnova.

Žalbom Tužilaštva se prigovara da prvostepeni sud na strani optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina kao otežavajuće okolnosti nije cjenio da izrečene kazne optuženim neće imati preventivni učinak, jer je predmetno krivično djelo u stalnom porastu, zatim prvostepeni sud nije cjenio prirodu tog krivičnog djela, u izvršenju krivičnog djela optuženi su upućivali prijete, vršili nasilna djela, otmice, nisu pokazali nikakvo kajanje, izrečene

kazne su nesrazmjerne težini učinjenog krivičnog djela i ne uzimaju u obzir obim priprema u izvršenju ovog krivičnog djela sa konkretnom podjelom obima poslova. Nadalje se žalbom prigovara da prvostepeni sud, prilikom odmjeravanja visine izrečenih kazni, kao otežavajuće okolnosti na strani optuženog Dizdarević Aziza nije cjenio da isti posjeduje veliko bogatstvo bez očitih zakonskih sredstava za sticanje tog bogatstva, dok na strani optuženog Tursunović Mevludina prvostepeni sud nije cjenio okolnost da je isti poznati krijumčar.

Branilac optuženog Dizdarević Aziza najprije prigovara da je odluka o visini kazne nezakonita, jer je prvostepeni sud zajedno cijenio olakšavajuće i otežavajuće okolnosti za optužene Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina. Također, ovom žalbom se osporava postojanje činjenica koje se odnose na potragu od strane optuženog Dizdarević Aziza za 12 kineskih državljana, u kojima prvostepeni sud izvodi zaključak o upornosti optuženih u izvršenju krivičnopравnih radnji, te se još osporava odlučno utvrđenje prvostepenog suda o broju kineskih državljana koji su nelegalno prešli granicu. Konačano, žalbom se navodi da prvostepena presuda nije dala odgovarajući značaj olakšavajućim okolnostima koje, prema žalbenim navodima, opravdavaju izricanje uvjetne osude optuženom Dizdarević Azizu. Žalbom optuženog Tursunović Mevludina se isto tako osporava postojanje činjenica i okolnosti koje je prvostepeni sud ocijenio kao otežavajuće okolnosti na strani optuženog, a što se odnosi na broj kineskih državljana koji su nelegalno prešli granicu i na upornost optuženog u izvršenju krivičnopравnih radnji. Također, ovom žalbom se još osporava i odluka o novčanoj kazni kao sporednoj kazni, žalbenim prigovorima da nije bilo mjesta izricanju ove sporedne kazne te da se radi o visokoj kazni.

Međutim, suprotno navedenim žalbenim prigovorima branilaca ovih optuženih, a kao što je i ranije obrazloženo, prvostepeni sud je pravilnom ocjenom izvedenih dokaza izveo pravilne zaključke da su optuženi Dizdarević Aziz i Tursunović Mevludin, svojim radnjama iz izreke pobijane presude omogućili da 22 kineska državljanina nelegalno pređu preke državne granice, dok je još pravilno utvrđeno da su ovi optuženi učestvovali u potrazi za 12 kineskih državljana koji su predati Ahmetović Ahmetu. Nadalje, ovo Vijeće u konkretnom slučaju nalazi da je propust prvostepenog suda što je zajedno cijenio okolnosti koje je našao na strani ovih optuženih prilikom odmjeravanja vrste i visine krivičnopравne sankcije, međutim, ovaj propust ne dovodi u pitanje zakonitost pobijane presude u dijelu odluke o krivičnopравnoj sankciji. U vezi sa tim, prvostepeni sud je na strani optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina, od olakšavajućih okolnosti, cijenio da isti nisu ranije osuđivani, da su roditelji maloljetne djece, njihovu mladu dob te korektno držanje pred sudom, dok je od otežavajućih okolnosti na strani ovih optuženih cjenio njihovu upornost u izvršenju predmetne krivičnopравne radnje kao i broj kineskih državljana koji su prokrijumčareni preko državne granice.

Ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud navedenim olakšavajućim i otežavajućim okolnostima dao odgovarajući značaj, te da su iste i po ocjeni ovog Vijeća, u dovoljnoj mjeri došle do izražaja u izrečenoj kazni zatvora optuženim u trajanju od po tri godine i novčanoj kazni kao sporednoj kazni u iznosu od po 10.000 KM, tako da nema mjesta izricanju uvjetnu osude, kako to neosnovano predlaže branilac optuženog Dizdarević Aziza. Na ovakav pravilan zaključak prvostepenog suda u pogledu visine izrečenih kazni optuženima, ne mogu imati uticaja žalbeni prigovori da su optuženi prilikom izvršenja

krivičnog djela upućivali prijetnje i izvršili otmicu, dok je imovinsko stanje optuženog Dizdarević Aziza u dovoljnoj mjeri uzeto u obzir prilikom izricanja novčane kazne. U vezi s tim, ovo Vijeće nalazi da se priroda krivičnog djela, koncept odbrane optuženih na glavnom pretresu, glava krivičnog zakona u kojoj je propisano predmetno krivično djelo, obim priprema za učinjenje kao i sam način učinjenja predmetnog krivičnog djela ne mogu predstavljati okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće ili otežavajuće okolnosti), zbog čega su neosnovani suprotni žalbeni navodi Tužilaštva kojima se prigovara da prvostepeni sud ove okolnosti nije cjenio kao otežavajuće okolnosti.

Nadalje, i ovo Vijeće nalazi da su izrečene kazne srazmjerne stepenu krivične odgovornosti i težini učinjenog krivičnog djela, te da će se i sa ovako izrečenim kaznama u cjelosti postići svrha kažnjavanja iz člana 39. KZ BiH, pa se suprotni žalbeni navodi Tužilaštva ukazuju neosnovanim.

Što se tiče odluke o visini izrečene kazne zatvora optuženom Hasić Begajetu, ovo vijeće je ocjenilo da je prvostepena presuda i u ovom dijelu pravilna, a da su neosnovani suprotni žalbeni navodi Tužilaštva i branioca optuženog. Tužilaštvo je svojom žalbom u ovom pravcu prigovorilo da prvostepeni sud od olakšavajućih okolnosti na strani ovog optuženog nije cjenilo korektno držanje optuženog i činjenicu da je otac maloljetne djece, dok je od otežavajućih okolnosti prvostepeni sud propustio da cijeni odsustvo kajanja optuženog za učinjeno krivično djelo, da je poznati krijumčar, da su iznuđivači tukli 12 kineskih državljana, prijetili im repetirajući puške u njihovom prisustvu, prijetili im da će ih prebiti, odsjeći prste, dok su njihove porodice morale slušati njihove krike. Žalba branioca optuženog u pogledu odluke o visini izrečene kazne prigovara da je ista prestrogo odmjerena obzirom na ličnost optuženog (jer se radi o mirnoj, poštenoj osobi bez naznaka svireposti i okrutnosti).

Međutim, ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog Hasić Begajeta pravilno cijenio da isti nije ranije osuđivan, dok se još pravilno žalbom Tužilaštva i branioca optuženog navodi da kao olakšavajuće okolnosti treba još uzeti u obzir njegovo porodično stanje, budući da je otac maloljetne djece te da izdržava četveročlanu porodicu. Ova okolnost sama po sebi nije takve prirode koja bi dovela do blažeg kažnjavanja optuženog Hasića, pogotovo kada se imaju u vidu ostale okolnosti kojima se prvostepeni sud rukovodio prilikom odmjeravanja kazne. Također, prvostepeni sud je pravilno ocjenio kao otežavajuću okolnost na strani optuženog jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra koja se ogleda u tome da je prema 12 kineskih državljana preduzeta radnja izvršenja. Pri tome, kao što je već navedeno sam način izvršenja predmetnog krivičnog djela i priroda tog djela, se ne može cijeniti bilo kao olakšavajuće ili otežavajuće okolnosti, dok se još kao otežavajuća okolnost ne može cijeniti činjenica da optuženi negira učinjenje predmetnog krivičnog djela, kako se to neosnovano žalbom Tužilaštva nastoji ukazati. Stoga, i ovo Vijeće nalazi da navedene olakšavajuće i otežavajuće okolnosti opravdavaju izricanje kazne zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci, koja kazna je srazmjerna stepenu krivične odgovornosti i težini učinjenog predmetnog djela, a sa ovako izrečenom kaznom će se postići svrha kažnjavanja iz člana 39. KZ BiH.

Ispitavši povodom žalbe Tužilaštva i u smislu člana 308. ZKP BiH odluku o izrečenoj uvjetnoj osudi optuženom Jovičić Dragutinu, ovo Vijeće je ocjenilo da je pobijana presuda i

u ovom dijelu pravilna a da su suprotni žalbeni navodi Tužilaštva neosnovani. Naime, Tužilaštvo je u svojoj žalbi navelo da prvostepeni sud nije cijenio kao otežavajuće okolnosti na strani optuženog Jovičić Dragutina, prirodu predmetnog krivičnog djela, odsustvo kajanja optuženog za učinjeno krivično djelo, glavu krivičnog zakona u kojoj je propisano predmetno krivično djelo. Ovo vijeće nalazi, kao što je već navedeno da priroda predmetnog krivičnog djela i glava krivičnog zakona u kojoj je propisano predmetno krivično djelo nema značaja za opredjeljenje o vrsti i visini krivičnopravne sankcije, jer se iste ne mogu tretirati kao olakšavajuće ili otežavajuće okolnosti. Tvrdnja žalbe Tužilaštva da optuženi nije izrazio kajanje za učinjeno krivično djelo, koju žalba zasniva na činjenici da isti nije prijavio predmetno krivično djelo je neosnovana, te kao takva ne može imati karakter otežavajuće okolnosti. Nasuprot tome, prvostepeni sud je pravilno cijenio od olakšavajućih okolnosti da isti nije ranije osuđivan, njegovu dob (68 godina), porodično stanje obzirom da je otac četvoro djece, dok na strani optuženog nije našao otežavajućih okolnosti. Navedene olakšavajuće okolnosti uz nepostojanje otežavajućih okolnosti na strani optuženog i po ocjeni ovog Vijeća opravdavaju izricanje uvjetne osude, pri čemu će se zapriječenom kaznom zatvora u trajanju od 1 godine sa periodom provjere od 3 godine, postići svrha ove krivičnopravne sankcije, propisana u članu 58. KZ BiH.

Ispitavši nadalje pravilnost prvostepene presude u dijelu odluke o oduzimanju imovinske koristi, povodom žalbenih navoda branilaca optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina, ovo Vijeće je našlo da je prvostepeni sud pravilno ocijenio visinu novčanog iznosa za koji su ovi optuženi obavezani da isplate na ime imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, te da su žalbeni navodi istaknuti u ovom pravcu neosnovani. Naime, žalbom branioca optuženog Dizdarević Aziza, prigovara se da prvostepeni sud nije izvodio dokaze kako bi utvrdio visinu imovinske koristi pribavljene predmetnim krivičnim djelom, dok se žalbom branioca optuženog Tursunović Mevludina prigovara da optuženi nije pribavio bilo kakvu imovinsku korist.

Prvostepeni sud je primjenom člana 394. ZKP BiH, po slobodnoj ocjeni, našao da je iznos od po 10.000 KM iznos koji bi odgovarao imovinskoj koristi koju su pribavili krivičnim djelom optuženi Aziz Dizdarević i Tursunović Mevludin. Sud je u konkretnom slučaju procijenio da bi utvrđivanje tačnog novčanog iznosa koji su optuženi pribavili predmetnim krivičnim djelom bilo povezano sa nesrazmjernim teškoćama i znatnim odugovlačenjem postupka, o čemu je naveo razloge koje prihvata i ovo Vijeće. Pri tome, kod ove slobodne ocjene iznosa pribavljene imovinske koristi, prvostepeni sud je imao u vidu i izvedene dokaze, i to iskaze svjedoka Kraljević Svemira, Ratka Mršića, Rizvanović Admira, Omerčić Muhameda i Bajraktarević Osmana. U ovom pravcu, iz iskaza svjedoka Kraljević Svemira proizilazi da su postojali tačno određeni novčani iznos za organiziranje krijumčarenja osoba, pa između ostalih za kineske državljanke to je bilo između 400 i 600 KM. Njemu je optuženi Tursunović obećao 250 eura po osobi, a za vrijeme njegove otmice, čuo je kako je optuženi Dizdarević rekao licu po nadimku "Tunjo" da ako nađu robu idu u Srbiju po nagradu od 12.000 eura. Saglasno iskazu ovog svjedoka, svjedok Ratko Mršić je potvrdio da je za njegovo učešće, u konkretnom slučaju, za prebacivanju preko državne zaradio oko 2.000 eura, a da se organizovanje neleglanog prelaska preko granice i vrši za novčanu naknadu. Konačano, prvostepeni sud je pravilno cijenio, u ovom pravcu, saglasne iskaze svjedoka Rizvanović Admira, Omerčić Muhameda i Bajraktarević Osmana, iz kojih i po ocjeni ovog Vijeća proizilazi da su tragali za kineskim državljanima očekujući za uzvrat

novčanu naknadu. Prema tome, prvostepeni sud je pravilno cjenio iskaze ovih svjedoka, na osnovu kojih je po slobodnoj ocjeni utvrdio pomenute novčane iznose, dok žalbe branilaca optuženih Dizdarević Aziza i Tursunović Mevludina, izuzev navedenih paušalnih prigovara, ničim ozbiljnim nisu doveli u sumnju ovakvo utvrđenje prvostepenog suda.

Nadalje, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilno postupio kada nije izrekao mjeru sigurnosti oduzimanja predmeta po prijedlogu Tužilaštva, odnosno oduzimanju kuće od optuženog Jovičić Dragutina i oduzimanja od Ahmetović Ahmeta kuće i kombija marke "mercedes benz" tip D 208 registarskih oznaka 966-E-418. Žalбом Tužilaštva se navodi da su ove kuće i kombi korišteni prilikom učinjenja krivičnog djela, jer su u njima bili smješteni kineski državljani koji su se ovim kombijem prevozili, pa ih je u smislu člana 74. stav 1. KZBiH trebalo oduzeti. Međutim, treba imati u vidu da je svrha mjera sigurnosti, da se otklone stanja ili uvjeti koji mogu utjecati da učinilac ubuduće učini krivična djela. U konkretnom slučaju, mjera sigurnosti oduzimanje predmeta kao vrsta krivičnopravne sankcije, ima naglašenu specijalno preventivnu funkciju, koja se ostvaruje tako što se od učinioaca krivičnog djela oduzimaju predmeti koji su upotrijebljeni za učinjenje krivičnog djela, kada postoji opasnost da će biti ponovno upotrijebljeni za učinjenje krivičnog djela ili kada se u cilju zaštite opšte sigurnosti ili iz moralnih razloga oduzimanje čini apsolutno neophodno. Predmetne kuće i kombi nisu isključivo služile za smještaj kineskih državljana i njihov prevoz, a niti su bila neophodno potrebna za učinjenje krivičnog djela, jer se za to mogu koristiti i druge, pa čak i unajmljene kuće i automobili. U vezi s tim, ovo Vijeće nalazi da se oduzimanjem predmetnih kuća i automobila ne može ostvariti svrha mjera sigurnosti, odnosno ne može se izvesti zaključak da se njihovim oduzimanjem otklanja konkretna opasnost za ponovno učinjenje krivičnih djela, posebno imajući u vidu prirodu ovih predmeta i njihovu opštu svrhu, odnosno potrebe i egzistenciju porodica optuženog Jovičić Dragutina i Ahmetović Ahmeta.

Ovo vijeće je ispitalo pobijanu presudu i u odluci o trškovima krivičnog postupka, povodom žalbenih navoda branioca optuženog Jovičić Dragutina, te je ocijenilo da su ovi žalbeni navodi neosnovani, a da je pobijana presuda i u ovom dijelu pravilna i zakonita. Dakle, prvostepeni sud je pravilno postupio kada je i optuženog Jovičić Dragutina, primjenom člana 188. stav 1. ZKP BiH obavezao da naknadi troškove krivičnog postupka, i pravilnost ove odluke se ne može dovesti u pitanje žalbenim prigovorima da je sud trebao optuženog osloboditi od tih troškova.

Zbog svega navedenog, na osnovu člana 313. u vezi sa članom 310. ZKP BiH odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Sedin Idrizović

Predsjednik vijeća
sudija

Hilmo Vučinić